

**RÄPINA
AIANDUSKOO**
nutikas looduslähedane elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

Nr 9 (103)

9.12.2019

Tere tulemast Olümposele!

Haridus- ja teadusministri vastuvõtt rahvusvahelistel võistlustel edukalt esinenud õppuritele ja nende juhendajatele toimus 19. novembril Noblessneri PROTO avastustehases Tallinnas. Sellele üritusele said kutsed aianduskooli juba lõpetanud õpilased Kaisa Valk, Paula Lenk, Jegor Dejev ja floristi õpinguid jätkav Jaano Oras ning juhendaja Anu Käär. Üritus oli suurejooneline. Tublid õppurid kohtusid oma valdkondade tipptegijatega. Õhtu muutsid meeleolukaks mitmed esinejad, sh teadusteater, õhuakrobaat, tšellomängija. Õhtu üheks oluliseks osaks oli vir-

tuaalreaalse leiutiste muuseumi külastamine. Haridusministri kõne julgustas õpilasi julgelt edasi pürgima ning uute eesmärkide poole püüdlema.

Tore oli kohtuda tublide noorte inimestega ning näha nende nägudel entusiasmi ja sära. Aiandus on ennast istutanud nende südamesse ja ajanud juured sügavale hingeavarustesse.

Sellise ürituse külastamine aianduskooli õpilastel oli esmakordne. Jääme lootma uusi kordaminekuid teel Olümposele.

Kaisa, Jaano ja Jegor

Anu Käär, aianduse juhtõpetaja

Vilistlased said kokku

Novembrikuus on traditsiooniks saanud kokku tulla inimestel, kes kunagi aianduskoolis õppinud või töötanud. Need inimesed moodustavad Räpina Aianduskooli vilistlaskogu. Nagu alati, anti vilistlastele ülevaade möödunud õppeaasta tegemistest ja tähtsamatest sündmustest. Peale seda jaotati aga osalejad rühmadesse. Väiksemates gruppides arutati, mis on vilistlaskogu roll tänases aianduskoolis, kuidas muuta vilistlaskogu nähtavamaks ja noorte jaoks atraktiivsemaks. Samuti jagati mõtteid kooli 100. juubeli toimumise kohta ning leiti, et meie kooli edukaimad vilistlased peaksid rohkem kajastust leidma nii koolilehes kui ka õppetundides.

Kõik, kes soovivad Räpina Aianduskooli vilistlaskoguga liituda saavad infot vilistlaskogu esimehelt Anu Käärilt või aseesimehelt Liisi Kondilt.

Aianduskooli vilistlaskogu

Liisi Kont, vilistlaskogu aseesimees

Foto: V. Truija

TÄNASES LEHES: Õppepraktika eri! Meistrivõistlused riisumises! Aednike kokkutulek ERMis! Sureb mets, suuremeie! Kursuste lahing! Kogemused Taanist! Kalju Kask 90! Galett, banoffee ja pelmeenid! ... ja palju muud huvitavat!!!

Liivimaa kutsekoolide sügispäev

Räpina Aianduskoolis toimus 7. novembril Liivimaa kutsekoolide sügispäev. Tegemist on üritusega, mis toimub igal aastal ühes Liivimaa kutsekoolis. Sügispäeva korraldajaks on kool, kes on eelneval aastal võidu toonud.

Sel aastal osales kümme kutsekooli: Tartu Kutsehariduskeskus, Järvamaa Kutsehariduskeskus, Viljandi Kutseõppekeskus, Pärnumaa Kutsehariduskeskus, Tartu Kunstikool, Valgamaa Kutseõppekeskus, Võrumaa Kutsehariduskeskus, Luua Metsanduskool, Räpina Aianduskool ja Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool.

Sügismängudel oli neli võistlusala. Igal koolil tuli valmis teha kodutöö, mille teema oli "Keskonnahoid meie koolis" ja esitada seda vabas vormis endale meelepäraselt. Tartu Kutsehariduskeskus kandis ette laulu ning taaskasutatavatest materjalidest loodud riiete kollektsiooni! Eriti põnevad olid lustlikud videod, mis näitasid keskkonnahoidu Lõuna-Eesti kutsekoolides. Kodutööde esitamisele järgnesid aianduskoolilikud võistlusalad, kus igast koolist üks liige lahendas ühe ülesande. Ülesanded olid koostatud floristika, maastikuehituse, keskkonnakaitse ja aianduse erialade põhjal. Meisterdada tuli kõrvitsalatern, märkida maha täisnurk, mõõta puu kõrgust ning tunda seemneid. Edasi toimusid ülesanded, mida lahendati oma kooli võistkonnaga koos. Esimene oli redeli ülesanne – redel tuli lahti harutada, teha silla kujuliseks ning kõik võistkonna liikmed pidid redeli ületama ja siis redeli uuesti kokku panema. Teiseks ülesandeks oli aja peale lehtede riisumine ja kotti panemine. Päev lõppes viktoriiniga.

Võitjaks tuli Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool.

Kertu Juhkov, AE19-42-K

Fotod: A. Karpson

Kõrvitsalaterna meisterdamine

Aianduskooli võistkond – Kaia, Arje, Kertu ja Priit

Tartu KHK moekollektsioon

Lehtede riisumine aja peale

Osaluskohvik Räpina valla noortega

13. novembril toimus Räpina Aianduskooli saalis Räpina valla noorte osaluskohvik. Osalejaid oli kõikidest valla koolidest, sealhulgas ka aianduskoolist. Kohvikus oli üheksa laudkonda. Igas laudkonnas oli oma teema, kus oodati noortelt kaasa rääkimist ning arvamuse avaldamist. Igal külastajal oli võimalus käia kahes lauas. Isiklikult käisin näiteks lauas, kus juhtideks olid valla arendusspetsialistid, kes otsisid uusi ideid, kuidas teha Räpinat veel paremaks ning mida põnevat võiks korraldada mõisahoone renoveeritud saalis.

Üritusel said muu hulgas sõna nii Räpina vallavanem Enel Liin kui ka Eesti Noorteühenduste Liidu osalusprogrammi juht Ave-Liis Kivist, kes tutvustas noorte kaasatust Eesti elu korraldamisel ning võimalusi, kuidas veelgi paremini enda häält kuuldavaks teha. Vaheajal oli võimalus keha kinnitada toitumise ja suupistetega, mida pakkus meie kooli toitlustaja. Mul oli rõõm

Sass Henno

tõdeda, et pitsast puudust ei tulnud.

Pika päeva lõpetas Sass Henno noorte seas populaarne loeng „Asjad, millest täiskasvanud rääkida ei julge“, mis andis kindlasti mõtteainet nii noortele kui ka vanadele. Mainimata ei saa jätta ka

energilist päevajuhti Andri Vösokovskit, kes jõudis kõige alla, peale ja vahele.

Priit Kaasik, AE17-41-K

Foto: A. Karpson

Tamás Mezőffy workshop

26. ja 27. septembril toimus meie koolis Tamás Mezőffy kahepäevane workshop.

Tamás Mezőffy on Europa Cupi meister, kes elab ja töötab Ungaris. Tamás on sarmikas, töökas ja innovaatiline florist. 2006. aastal võitis ta Hollandis ka Eurofleursi meistrivõistlused. Pärast maineka Europa Cupi meistrivõistluste võitmist aastal 2016 võttis Tamás kohe inglise keele tunde, sest sai kiiresti aru, et nüüd on ta määratud oma talenti jagama ja maailmas rändama. Nii jõudis ta lõpuks ka meile Eestisse. See on suur au, sest selliste andekate floristide aastaplaan on täis reisimist ja tihedas ajagraafikus on palju demoesinemisi, viiakse läbi töötube ning osaletakse võistlustel üle kogu maailma. Järgmiseks oligi Tamás kutsutud esinema Venemaale.

Tamás on ka Floral Fundamentalsi lilleaadik, kes on koos paljude teiste andekate disaineritega võistelnud. Tamás on oma lilleseadetes väga tähelepanelik detailides ja värvuses.

Kahepäevases töötoas osales üle kogu Eesti 30 floristi. Workshopi esimene päev algas tunniajase demoesinemisega, milles said osaleda ka meie kooli kõik floristiõpilased.

Kahel päeval valmisid Tamási juhendamisel sügisestest materjalidest viis erinevat tööd, mille hulgas olid nii kimbud kui ka seaded.

Töises ja sõbralikus tööõhkkonnas said floristid kiirelt tuttavaks ning muljetasid ja jagasid oma igapäevase tööelu rõõme omavahel.

Marek Jakobi, kutseõpetaja

Foto: I. Kaeli

Tamás Mezőffy

Kogemused Taanist

Läbi aastate on meie kool võtnud osa erinevatest projektidest. Novembri lõpus oli võimalus mõnel õnnelikul õpilasel minna Taani kutsekooli, et näha, kuidas vööral maal asjad käivad. Seekord käisid aednikest Kaia Üleoja ja Kristi Umbleja, floristidest Keiu Keerd ja Jaano Oras ning maastikuehitajatest Urmas Mürksepp ja Aivar Jaanus. Meie saatjaks oli õpetaja Priit Trahv, kes andis omalt poolt kõik, et õpilastel mingeid muresid ei oleks. Nädal oli väga sisukas, anti võimalus osa võtta erinevatest töötubadest. Esimesel päeval oli põhiline tegevus oma koolide tutvustamine ja grupiülesannete täitmine, kus „jäähurdmise“ eesmärgil moodustati grupid erinevate riikide õpilastest.

Floristidel oli võimalik meisterdada erinevaid jõuluseadeid, nii grupidena kui ka individuaalselt. Tehti traadist kui ka bambuse rõngastest karkasse. Samuti valmistati erinevaid lauaseadeid, mis olid madalad ja ripuvad või kõrged ja liikuvad. Viimasel päeval tutvustati grupidena valminud jõuluseadeid.

Ei jäänud aednikelgi tegevusest puudu. Aednikud käisid ekskursioonil, õppisid pookimist, põõsaste lõikamist ning koostasid suure tootmisplaani.

Maastikuehitajad said võimaluse laduda portugali kive ning töötada ka munakividega, töö jättis valmides väga kena mulje. Samuti oli võimalus proovida uutset tehnikat nagu näiteks akutoitel pinnasetihendajat. Viimasel päeval toimus ekskursioon, kus külastasime maastikuehitusettevõtet, aianduskeskust ja Aarhusi botaanika-aeda. Pää-

Aivar kopaga kive vedamas

Kivide ladumise kunst

vad ei olnud küll pikad, kuid tegevust jätkus ning õhtuks oli väsimus suur. Vaatamata sellele, et projekt kestis ainult nädala, saime kena kogemuse ja head kõhutäied, tutvusime erinevate

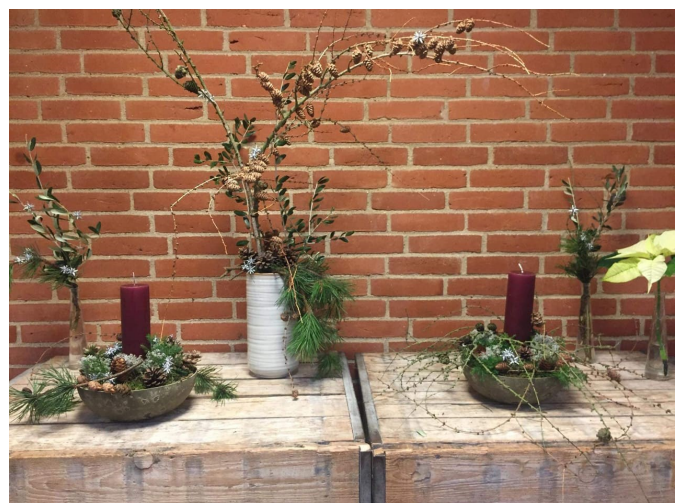
Floristide jõuluseaded

inimestega ning uute töövõtetega.

Aivar Jaanus, ME19-42-K

Floristide jõuluseade

Floristide jõuluseaded

Keskkonnahariduse konverents Narvas

Keskkonnakaitse kolmas kursus osales 23.-24. oktoobril keskkonnahariduse konverentsil „Igaühe loodushoid“. Kahepäevane üritus toimus Narvas Tartu Ülikooli kolledžis. Konverentsi päevajuhiks oli nagu eelmisel aastalgi meile „Osoonist“ tuntud Sander Loite.

Esimene päev algas Keskkonnaameti peadirektori Riho Kupperti avasõnadega, kus ta tervitas kõiki kohalolijaid. Esimene ettekanne tuli looduskaitse zooloog Tiit Marani poolt, kes rääkis ülemaailmsest kriisist, kus väljaspool Eestit toimuv peaks korda minema ka meile, sest mõjutusi tunneb kogu maailm. Alates 80ndatest on merevee tase tõusnud kuskil 20 cm. Kuna Eesti ei asu merepinnast just kõrgel, mõjutab see ka meid. Mis seda toob kaasa? Kliimasoojenemine (fossiilsete kütuste põletamine, metsa raiumine, karjakasvatuse suurenemine, nitraatväetiste kasutamine), mis omakorda põhjustab äärmuslikke ilmaolusid. Kuid poliitiliste tegevuste tõttu käitume ikka nii, nagu meile mugavam. Muutusi kliima soojenemise neutraliseerimiseks väga ei tehta. Vanad kultuurid elasid loodusega kooskõlas, olles osa loodusest. Nad elasid mõttega „me oleme mets – kui sureb mets, sureme ka meie“. Inimene on ise osa loodusest. Mida sealt võtad, anna tagasi. Igaühe suhtumine, mis on meie ümber ja sees, on oluline. Põhiline mehhanism on koostöö. Oluline on austus teiste elusvormide vastu.

Järgmisena rääkis ökoloog ja looduskaitseja Anneli Palo metsade kasutamisest ja kaitsest viimasel sajandil. Mets on elus, üleni elus ja pidevas muutuses. Puud mängivad suurt rolli metsa keskkonna kujundamisel. Puit lõpeb otsa viimasena. Oluline metsa kaitse juures on teada, mis metsaloodust ohustab ning milline on metsa dünaamika. Lisaks sellele on tähtis metsa jätkusuutlik majandamine ja vabatahtlik looduskaitse. Oluline on kogukonna aktiivsus ja vabaühendused.

Peale lõunat toimus vestlusring teemal „Igaühe loodushoid“. Seal osalesid Tiit Maran, Anneli Palo, Mart Meriste ja Narva-Jõesuu linna keskkonnakaitseinspektor Jaan Metsis. Arutleti ja räägiti, kes kuidas ise loodust hoiab ning mis võimalused ja viisid meil üldse on.

Peale ettekandeid ja vestlusringi algasid töötöad. Meie olime valinud esime-

seks töötoaks Tartu Ülikooli botaanikaia tehtava „Eksootilised toidutaimed“. Seal saime kokku viia pildid taimest ja viljast. Teame küll, milline vanillikaun välja näeb, aga milline on see taim? Nõnda sai avastatud uusi taimi ja maitseid. Muidugi sai maitsta ka eksootilisemaid vilju.

Teisena käisime kuulamas ja arutlemas Fairtrade ja säästliku tarbimise kohta, mida korraldas MTÜ Mondo. Arutlesime õiglase kaubanduse üle ja eksootiliste puuviljade tarbimisega seonduva üle. Kui palju me mõtleme, kust kohast tuleb see toode, mida me nüüd ostame? Kui palju saab palka inimene banaani korjamise eest, mis meie poodides maksab alla ühe euro? Kui selline palgasüsteem on ebaratsionaalne ja ebaõiglane kolmandates riikides, kas siis me nõnda ei jäägi neid oma õilsate abipakkidega aitama. Oluline on kohaliku majanduse kaitsmine, mitte nende pealt „röövida“, et ise banaan odavalt kätte saada. Seega mõelge poodi minnes, kust kohast tuleb odav banaan, õun, kohv, palmiõli, kakao ja nii edasi.

Räpinast eemal olemine ei lasknud meil puududa kooli mälu mängust. Kell 16.00 algava pausi ajal saime ka meie vastata rasketele küsimustele, ning võitsime isegi esimese koha.

Õhtune programm koosnes Narva ja Narva-Jõesuu avastamisest. Nähtud sai Narva kindlus ja promenaad, samuti Narva-Jõesuu tuuline rand ja mahajäetud sanatooriumid.

Teine päev algas Keskkonnaministeeriumi keskkonnateadlikkuse nõuniku Liisa Puuseppa ettekandega teemal väljakutsed keskkonnahariduses. Eelkõige jäi ettekandest kõlama mõte, et hariduses peab õpilaste suunas olema

individuaalne lähenemine. Mitte et kõik õpivad nüüd üht ja sama asja, vaid jälgitakse, mis on õpilase tugevused. Tugevustele tuleks panna rohkem rõhku ning pakkuda võimalusi nende arendamiseks.

Järgmises ettekandes toodi kahe kooli põhjal näited, kuidas panustatakse keskkonnaharidusse. Koolideks olid Tallinna Kadrioru Saksa Gümnaasium ja Viljandi Gümnaasium. Räägiti, mida vahvat koolipere koos ette võtab. Nii mõndagi oleks Räpina Aianduskoolil teistelt rohelise lipu koolidelt õppida, et kool oleks roheline ja motiveeriv.

Seejärel oli võimalus kuulata kahe noore õpilase kogemusi ja lugu oma uuri- mustöödest. Esimesena rääkis Jaanika Keskküla keemiaalaste õppemängude loomisest. Seejärel rääkis Cathrin Benita Poopuu humoorikalt oma puukidega seotud tööst. Kuidas ta puuke kogus, puugihaguseid uuris, puukidelt proove võttis ja muud. Vaieldamatult sai just tema konverentsi kõige suurema aplausi osaliseks.

Tagasisõit tõi meie teele imeilusa Sillamäe rannapromenaadi ja kõrge lisaku vaatetorni.

Mida sina juba teed, et hoida loodust? Äkki sorteerid prügi, ei kasuta plastkilekotte ja -nõusid, sõidad rohkem ühistranspordiga, sõidad rattaga, ostad kohalikku toitu, ei osta pudelivett? Mida saad sa veel teha? Alusta iseendast, muuda oma mõttemustreid. Sest igaühe väikene samm muutub koos teistega suureks. Iga panus on oluline ja paneb aluse järgmisele sammule.

KK17-52-K

Vaade merepromenaadile Sillamäel

Aianduse eriala õppekäigud Tallinna praktikaettevõtetesse

Projekti „Tööandjate ja õppeasutuse koostöö arendamine“ raames toimusid õppekäigud Tallinna praktikaettevõtetesse. Projekti rahastavad Euroopa Sotsiaalfond ja Eesti Riik.

Esimene aianduse eriala õpilaste õppekäik Tallinna praktikaettevõtetesse toimus 5. märtsil 2019. Külastasime päeva jooksul kolme ettevõtet.

Nurmiko OÜ. 2019. aasta esimene päev vapustas Eestit, kui ühe suurima lillekasvatuseettevõtte Nurmiko OÜ tootmiskasvuhooned süttisid hooletult õhku lastud raketi tagajärjel. Päev enne meie õppekäiku toimus Nurmiko aianduspoe uus avamine. Saime meiegi osa uuest ja kevadisest ärkamisest! Päris karm kui ettevõtte peab oma tootmist alustama peaaegu nullist, sest kellegi hooletu käitumine viis ettevõtte hävingu äärel. Õnneks oli ettevõtte juht positiivselt meelestatud, loodetakse, et uus algus tuleb tootmisele ka suks.

Meid võttis vastu ettevõtte juht Jaak Ungerson, kes lahkelt tutvustas aiandi poodi ja kasvuhoonet. Uute kasvuhoonete rajamine nõuab palju aega ja rahalisi ressursse, sest kasutatakse vaid kõige kaasaegsemat tehnoloogiat ning uusi lahendusi, mis aitaks edaspidi kulusid oluliselt rohkem kokku hoida.

Ettevõtte juht andis noortele aednikele

õppekäigul kaasa suure portsu indu ja motivatsiooni – kuidas rajada tulevikus oma aiandeid. Oluline on leida motivatsioon teha koostööd. Edu saavutavad vaid need aednikud, kes tahavad vaeva näha ja raskustega rinda pista. Lihtsalt ei tule kätte midagi. Oluline on kord, täpsus ja süsteem. Nii tagatakse ettevõtte edukus.

Hortes OÜ. Teiseks kohaks, kus õppekäigul käisime oli aiandus- ja kodukeskus Hortes, kus rõhk on eelkõige rikkalikul kaubavalikul ning inspiratsiooni pakkuvale ostukeskkonnale. Horteses tegi meile ringkäigu Röpina Aianduskooli vilistlane Marika Karlson. Hortes asub 7000 m², millest välimüügiala moodustab poole ehk 3500 m². Hortese kaubavalik on niivõrd mitmekesine, et selle abil võib igaüks rajada mitte ainult kauni aia, vaid ka isikupärase kodu. Taimede ja seemnete suur valik on klientide seas hinnatud. Kevadhooaja avavad juba märtsis-aprillis müüki tulevad võõrasemad. Olenevalt hooajast pakutakse noortaimi, püsikuid, istikuid, samuti hekitaimi ja laialdast suvelillede sortimenti. Rääkimata suurest toataimede

kollektsioonist, kust iga taimegurmaan leiab ilu oma aknalauale.

Tallinna Loomaaed. Päeva lõpetasime Tallinna Loomaaia külastusega. Mida huvitavat võib aednik sealt leida? Kuigi põhirõhk on loomade näitamisel, kasvatatakse loomaaias palju taimi, mida jagub nii haljastuseks kui ka loomadele söödaks.

Meid võttis vastu Röpina Aianduskooli vilistlane, Tallinna Loomaaia peaaednik Hannes Maripuu. Ta tutvustas loomaaia aednike „tagatuba“, kuhu külastajad üldjuhul ei pääse ning näitas, kuidas loomade sõnnikust komposti toodetakse. Aednikud hoolitsevad loomaaia haljastuse ning puuride kõrval ja sees kasvavate taimede eest. Viimased mängivad olulist rolli loomadele sobiliku elukeskkonna kujundamisel. Aednike toimetab loomaaias mitu ja praktikandid on sinna alati oodatud. Peale loomaaia külastust otsustas nii mõnigi järgmiseks praktikakohaks just selle asutuse valida.

AE18-42-K

Teine aianduse eriala õppekäik Tallinna praktikaettevõtetesse toimus 28. augustil 2019.

Flores Aed OÜ. Tegemist on pereettevõttega, kes on Eesti suurimad lillekasvatavad. Ettevõtte alustas tööd 1998. aastal. Aiand ehitati 1988. aastal. Ettevõtte on 11 suurt kasvuhoonet. Õppekäigul võttis meid vastu juhataja Peep Promm ja agronoom Marili Jaama.

Uuendusena aitab tööd ettevõttes lihtsustada markerimis- ja istutusmasin, mis valmistab ise taimedele sobiliku koostisega mullasegu. Flores Aed toodangut müüakse ainult Eestis. Kõige suurem müügiartikkel on tulbid, millest 90% kasvatatakse vesilahuses. Neid kastetakse peamiselt käsitsi. Lisaks kasvatatakse näiteks umbes 80000 jõulutähte ja 11 erinevat liiki amplitaimi, millega hooajal täidetakse kuni 40000 amplit. Kasvuhooned on jaotatud liigipõhiselt – ühes alpikann, teises jõulutäht ehk särav piimalill, kolmandas suvelilled jne. Kasvuhooned saavad

Alpikannide kasvatamist uudistamas

kõetud hakkepuiduga, tänu millele on küttekulu langenud võrreldes gaasiga kütmisele. Nüüd on ettevõtte suuri maks kuluks muutunud tööjõud. Flores Aed kasutab esimest aastat ka Ukraina tööjõudu.

Taimede kasvatamist aitab lihtsustada kohalik ilmajaam, mis on automaatselt kasvuhoonetega ühendatud – teatava tuule suuna korral aknaluugid kas avanevad või ei avane.

Kadrioru Park. "Unustage kõik feng shui'd ja asjad, püsililled on moes!" – sellise tore sissejuhatuse tegi Kadrioru pargi juhataja Ain Järve.

2018. aastal sai Kadrioru park 300 aastat vanaks. Pargi suurus on 85 ha, olles üks tähtsamaid Tallinna linna esindusparke. See on koht, kus on presidendiloss, mille taga imekaunis roosiaed. Roosiaed rajati 18ndal sajandil ja on Euroopa mõistes miniatuurne. Roosiaias on madal haljastus, et kokku saades oleks juba kaugelt teineteist näha.

Kõikides Euroopa barokkparkides esineb kaetud jalgteed. See on välja mõeldud meeste poolt, sest sellel ajal olid kõik aednikud mehed.

1749. aastal istutati hobukastaniallee, mis on sealne kõige vanem allee. Alleel on alati algus ja lõpp nagu ka eluteel. Kadri allee suundub lossini ja kuna loss on helgetes toonides, siis sümboliseerib viib see valguse suunas. Jaapani aed on Kadrioru pargi aedniku rajatud ja see on Skandinaavia ja Baltikumi ainuke tõeline Jaapani aed. Veel on Kadrioru park eriline, sest seal kasvab üks esimesi hõbevahtraid, mis Eestisse toodud ning Tallinna jämedaim tamm ümbermõõduga 6,3 m. Veel kasvab üle 8 ha suuruses Tammesalus tammesid,

Kadrioru park õiteilus

mis on vanemad kui park tervikuna. Täna on Eestis alles jäänud umbes 500 ajaloolist parki.

Kloostrimetsa Puukool OÜ. Ettevõtte, mida veavad Peeter ja Maris Viikholm on asutatud 28 aastat tagasi. Istikud, mis jõuavad Kloostrimetsa mändide alla müügiplatsile, tulevad Saaremaalt, kus toimub kogu tootmine. Ise teevad nad aastas umbes 20000 pookimist.

Nad kasvatavad taimi kraaviveega. Pere rahva sõnul pole neil ühtegi müügihitti, kuna inimesi ja nende soov on rohkem, kui keegi pakkuda jõuab. Üldiselt tegelevad nad okaspuude, lehtpuude ja -põõsaste, rooside, püsililled, viljapuude ja marjapõõsastega. Valik on lai.

AE19-41-K ja AE19-42-K

Ühispile Kadrioru pargis

Maastikuehituse eriala õppekäigud Lõuna-Eesti ja Tallinna praktikaettevõtetesse

9. märtsil 2019 toimus maastikuehituse eriala esimene õppekäik Lõuna-Eesti praktikaettevõtetesse.

Uma Tara OÜ. Ettevõtte tegeleb piirdeaedade ja tänavakivide paigaldusega. Kohtusime ettevõtte omaniku Martin Arakuga Tartu vanalinnas Rüütli ja Kүүtri tänava nurgal. Sinna oli ettevõtte rajanud uue ärihoone juurde sillutisest parkla ja kõnnitee. Ettevõtja juhtis erilist tähelepanu, kuidas paigaldada sillutist kaevukaante ümber nii, et autoga peal sõita kannataks. Seejärel toimus muhe vestlusring, kus õpilased said küsida praktikavõimaluste kohta.

Floreas Viljandi OÜ. Ettevõtte tegeleb dekoratiivtaimede ning suvelillede kasvatamise ja müügiga, aga ka istutusala-de rajamise ja hooldamisega. Meid võttis vastu ettevõtte perenaine Tiia Andresson, kes tutvustas kasvuhoonet, väljas kasvavaid taimi ning rääkis firma ajaloost. Kõige rohkem pakkusid meile huvi ettevõtte territooriumil paiknevad masinad. Seal oli nii traktoreid, kaubikuid, laadureid kui ka erinevaid kommunaalmasinaid. Näiteks tutvustati meile tuliuut tänavapuhastusharja, mis teeb kivide ja muu prahi puhastamise oluliselt lihtsamaks. Edasi viis ettevõtte perenaine meid Viljandi vanalinnas, kus näitas nende firma poolt rajatud haljastust. Erilist tähelepanu pälvis istutusala, mis on rajatud suure langusega mäe nõlvale. Saime teada, et selliste haljastusalade hooldus on keeruline ja nõuab erilisi oskusi ja vahendeid. Tulevikus plaanitakse rajada sinna istumiskohad, et inimesed saaksid nautida imelist vaadet Viljandi loodusele.

Ikodor AS. Meid võttis vastu tootmisjuht Tiit Tiido, kellega läksime tootmistehhi ringkäigule. Esmalt ehmatas ära tootmistehhist kostuv müra ja tolmu, mida tekitas suruõhuhaamer, mis pressis kokku materjali tänavakivide tegemiseks. Saime hea ülevaate materjalide tootmisest, mida kasutame õppetöö käigus. Lisaks tutvusime tehase kõrval oleval näidisplatsil erinevate materjalide kasutusvõimalustega. Talvel kivitsehhi puhkab ning siis tootmist ei toimu.

Henri Kuusik, ME17-42-K
Kadi Koosapoe, praktikakorraldaja

Sillutis kaevukaane ümber

Floreas Viljandi OÜ tehtud haljastus

Taimede kasvatamine Floreas Viljandi OÜ kasvuhoones

Tänavakivide tegemise masin Ikodor AS tootmishoones

6. septembril 2019 toimus teine õppekäik Tallinna erinevatesse maastikehituse ettevõtetesse.

Watson Hooldus OÜ. Juhataja Kadri Vokk tegi meile väikese ringkäigu Kadrioru pargis, et näidata mõningaid nende poolt teostatud töid. Täna töötab selles firmas ametlikult viis inimest, kellest kolm on tööl aastaringsest. Watson Hooldus OÜ põhilised tegevusalad on haljastustööd ja haljastusplaanid, veesilmad ja kastmissüsteemid, kinnisvarahaldus ja -hooldus. Talviti tegelevad lume- ja libedustõrje ning ka jääpurikate eemaldamisega. Lisaks sellele rendivad nad ka tehnikat välja.

Kadri Vokk sõnas, et turul toimetulemiseks peab olema multifunktsionaalne – tuleb osata paigaldada sillutist, samas lõigata roosipõõsaid. Antud ettevõtte teeb rohkem töid just linnale, kuna detailiderohked eraaiad on väga tömahukad. Talvised tööpäevad venivad tihtipeale pikale, kuna lumekoristus võtab palju aega.

Aivar Jaanus ME19-42-K

Pärtli Paas OÜ. Eesmärgiks oli tutvuda ettevõtte tööga, kus kaevandatakse ja töödeldakse paekivi. Ettevõtte toodete valikusse kuuluvad fassaadid, trepid, põranda- ja seinaplaadid, kaminade kiviosad ning aknalauad. Nägime erinevaid kivitöötlemise masinaid ja töötlemise tulemusel valminud näidiseid. Saime hea ülevaate ehitusmaterjali toomisest, mida kasutame õppetöö käigus.

Kadi Koosapoe, praktikakorraldaja

Korol Maastikuehitus OÜ. Asutuse juht on Räpina Aianduskooli vilistlane

Õppekäigul osalejad

Paekivide töötlemine Pärtli Paas OÜ tootmishoones

Robert Korol. Väikeettevõtte pakub lisaks koduõue kaunistamisele ka projekteerimistööd ning haljastusplaanide kujundamist, väikeehitiste rajamist ning vajadusel ka hooldustööd. Käisime

vaatamas eraeda, mis on rajatud Korol Maastikuehitus OÜ poolt.

Meilin Trinity Saksing, ME19-41-K

Fotod: M. Saksing, K. Koosapoe

Aianduskooli vilistlane Robert Korol tutvustab oma firma poolt rajatud eraeda

Floristika eriala õppekäigud Tallinna praktikaettevõtetesse

Esimene floristi eriala õppekäik toimus 1. märtsil 2019.

Flower Street OÜ. Meid võttis vastu lillepoe Artishok omanik Yulia Medvedyeva. Saime teada, milline on olnud tema tee meisterfloristiksaamisel ning tutvusime lillepoega. Imetlesime suurte akende väljapanekut – saime aimu, kuidas ära kasutada aknaruumi. Oli inspireeriv kohtumine.

Teine floristide õppekäik toimus 13. septembril 2019, mille raames külastasime Tallinna praktikaettevõtteid.

Aita Liiva Lilled OÜ. Esimeseks külastuspaigaks oli meil lillepood nimega Kolm Lille. Pood asub Tallinna kesklinnas Raua tänaval ning on linna vanim järjepidevalt tegutsenud lillepood. Eriliseks teeb poe ka see, et tegemist on pereettevõttega, mille omanik Aita ja tema mõlemad tütre Kati ja Kätlin, lisaks kolmele teisele töötajale, seal ka ise töötavad.

Poodi tutvustas meile sel päeval tööl olnud Kati, kes on meie kooli kasvandik. Kati rääkis, et just poe kauaaegse tegutsemisaja tõttu on peamiseks klientuuriks püsikliendid ja tänavalt satub uusi inimesi külastama pigem harva.

Kuigi pood ise oli väike, jättis see väga armsa ja hubase mulje. Samuti oli hea meel selle üle, et meid kutsuti julgelt praktikale – lubati väga põhjalikku ja personaalset juhendamist.

Lilleait OÜ. Õppekäik jätkus eelnevast peatuspaigast paariminutilise jalutuskäigu kaugusel asuva Masha lillepoe külastusega. Poes võttis meid vastu lillepoe üks omanikest ja Eesti üks parimaid ja tunnustatumaid floriste – Ahti Lyra.

Saime teada, et kui pealtnäha käib poes vähe inimesi, siis tegelikult on floristidel alati käed-jalad tööd täis ja tegeletakse tellimustöödega. Peamiseks Masha lillepoe klientideks on firmad, kes tellivad iganädalaselt oma tööliste sünnipäeva- või tännutähekimpe ja kontori või ürituste dekoratsiooniks erinevaid lilleseadeid.

Ahti soovitas meil õpingutesse suhtuda tõsiselt ja ka vabal ajal tegeleda enese arendamisega, sest tema sõnul on tulevikus töö kõrvalt selleks juba palju ras-

Rikets Hulgi OÜ. Tegemist on aiandiga, mis asub Vana-Aespa külas Raplamaal ja on tegutsenud juba aastast 2006. Ettevõtte eesmärk on kasvatada kvaliteetset ja suure sortimendiga kodumaist lõike- ja potilille Rikets Lilled lilleketile. Ajaga on väikesest tootmis- hoonest välja kasvanud kõigile avatud aiand, kus müüakse erinevaid hooajalisi. Aiandist lahkudes saime kõik kaasa kingituseks poti kevadisi priimulaid.

Lillemaagia OÜ. Ettevõtte juht on Rärpina Aianduskooli vilistlane Kristi Kranberg-Kulbas. Poe üks eesmärkidest on harida kliente lillede hooldamisel, et ostetud lilled säiliks kaua kaunina ja värsketena. „Rärpina Aianduskoolist on võimalik saada kõik teadmised ja oskused oma ettevõtte loomiseks“, nentis Kristi. Ta ootab avalisüli õpilasi oma roosasse lillepoodi praktikale.

Kadi Koosapoeg, praktikakorraldaja

Õpilased uudistamas lillpoes Kolm Lille

Ahti Lyra tutvustab Masha lillepoodi

kem aega leida. Meie meelest oli Masha lillepoe külastus õppekäigu kõige meeldejäävam ja inspireerivam – sai

me palju motivatsiooni edaspidisteks õpinguteks!

Leeri Lillesalong. Õppekäigu kolmanda kohana käisime Leeri Lillesalongis, mis asub Tallinna kesklinnas. Poes võttis meid vastu üks meie õpetajatest ning poe juhataja Marek Jakobi, kelle lillesalongis valmib imelisi seadeid. Sisekujundus oli väga moodne ning kõik oli värvide järgi sorteeritud ja rõõmus. Väljastpoolt nägi vaateaken väga kutsuv välja. Eriti meeldejääv oli akna peal olev roosade pungadega puu. Poes müüakse nii lilli kui ka toadekoori.

Sisustuspood Shishi. Õppekäigule pani punkti Noblessneri kvartalis asuva sisustusfirma Shishi peakontori külastus. Tegu on tõeliselt eksklusiivse poega, mille valikusse kuuluvad erisugused vaasid, kunstlilled- ja puud, küünlajalad, küünlad, lillepotiümbrised ja pilkupüüdvad jõuludekoratsioonid – ühesõnaga kõik see, mida võiks ruumi kaunistiks ja eriliseks muutmiseks vaja minna. Hoonet ja firmat tutvustaval tuuril räägiti meile põgusalt firma toimimisest ning saime uudistada ka erinevaid tooteid ja kollektsioone.

Shishi näol ei ole tegemist ainuüksi sisustuskauplusega, vaid lisaks hoone esimesel korrusel asuvale poele ja eelmiste hooegade toodete outletile asub teisel korrusel ka kollektsioonide esitlusruum. Avaras ruumis ülesseatud kollektsioonide alusel saavad äriklien-

Sisustuspood Shishi

did teha suurtellimusi uute hooegade tarbeks. Nii nagu on moemaailmas, on ka Shishis loodavad kollektsioonid kaks hooaega hetkel müügilolevast eespool. Meilgi õnnestus kohapeal olles näha osakeist 2021. aasta jõulukollektsioonist.

Küll aga ei piirdu firma tegevus vaid Eestiga – Shishi on rahvusvaheline bränd, mis ekspordib oma toodangut üle 70-sse riiki ning firma loojad käivad

enda kollektsioone kolm-neli korda aastas ka Aasia messidel tutvustamas ning uusi partnertehaseid otsimas.

Kui Masha lillepoes anti õpetussõnu edaspidiseks õppimiseks, siis Shishi pakkus oluliselt rohkem silmarõõmu ning tähelepanu keskpunktiks olid kõiksugused huvitavad ja imelised kaunistused.

FL19-41-K ja FL19-42-K

Fotod: K. Koosapöeg

Keskkonnakaitse eriala õppekäik Tallinnasse

Neljapäeval, 3. oktoobril 2019 toimus õppekäik Tallinnasse, kus osalesid keskkonnakaitse esimese ja kolmanda kursuse õpilased, õpetajad Tarmo Evestus ja Örne Rämmann ning praktikakorraldaja Kadi Koosapöeg.

Tallinna Loodusmuuseum. Meid võttis vastu loodusmuuseumi õpetaja, kes tutvustas Eesti loodust. Erinäitustena oli muuseumis isaste roll looduses ja geoloogilise ajaloo teemaline näitus. Muuseumi külastuse muutsid veelgi huvitavamaks interaktiivsed elemendid, mis algasid erinevatest looma- ja linnuhelidest ja lõppesid soos liikumise simulaatoriga. Küllastajad said proovile panna oma teadmisi interaktiivse loomade arglikkuse testiga. Loomi võis ehmatada plaksutamise või valju heliga ja seejärel jälgida, millises järjekorras loomad naasevad.

Paljassaare reoveepuhastusjaam. Siin tutvustati ja näidati meile reovee pu-

Paljassaare reoveepuhastusjaam

hastamisega seotud protsesse alates vee jaama pumpamisest, seejärel toimuvatest erinevatest saaste ja setete eraldamise protsessidest ja -meetoditest ning lõpetades puhastatud vee

Tallinna lahte juhtimise ja jäätmemulla ladustamisega.

Oliver Veske, KK19-52-K

Stažeerimine ettevõttes MILLET Aia- ja Maastikukujunduse OÜ

Valisin stažeerimiseks ettevõtte MILLET Aia- ja Maastikukujunduse OÜ. Ettevõtte toimetab peamiselt Tallinnas ja Harjumaal ning tegeleb kõigega, mis seonduv maastikuehitusega. Tänavakivide paigaldus, terrasside rajamine, müüride ehitus, haljastus jne. Selle aasta aprillis sai ettevõtte kümneaastaseks. Ettevõtte omanikuks on Jaanus Lepik, kes peab väga oluliseks ettevõtjate ja koolide koostööd. Mitmed Räpina Aianduskooli vilistlased on ettevõttes tööl ja samuti käivad meie õpilased seal praktilal.

Õpilaste tagasiside ettevõttele on aasta-aastalt positiivne. Kunagi kooli ajal mõtlesin ka ise Milletisse praktikale minna, tookord tõmbas minu jaoks kriipsu peale ettevõtte tegutsemine Tallinnas ja Harjumaal. Üldse ei tõmba sinna päälinna.

Nüüd oktoobrikuu viimasel nädalal seal stažeerides pidin tõdema, et olen jätkuvalt hingelt lõunaestlane. ☺ Samas erialane objektide valik on seal rikkalikum. Üks objekt, kus kolmel päeval töötasin oli Merilen Mentaali kujundatud. Rajasime istutuskaste termosaaire terrassi sisse, paigaldasime valgeid äärekive- ja kõnniteeplaate – jah, valgeid! Kombineerides neid musta Mõisakivi Miniga, on tulemus efektne. Äärmiselt tähtis on selle töö puhul töökultuur, et hiljem ei peaks sillutist süvitsi pesema. Vahelduseks oli hea plaate paigaldada, sest enamasti kipub tänavakivi domineerima. Järgneval paaril päeval oli peamiseks tööks piirdeaia rajamine uue firma staabi juures Jüris. Alustades puitmaterjali mõõtu lõikamisest, värvimisest kuni õige mustriga paigaldamiseni. Tegelen ka ise ettevõtlusega, aga kuna aktiivne suveperiood on üldjuhul päris lühike, siis stažeerimine oli hea vaheldus koolitööle. Nii püsib erialane vilumus ja püsib/paraneb ka edasiantav õpe tundides. Edasine eesmärk on veel rohkem ise tegeleda ettevõtlusega. See oleks justkui stažeerimine omal käel. Uued trendid ja materjalid tulevad peale, ning et ajaga kaasas käia, tuleb teemas sees püsida. Sel aastal võtsin ühe praktikandi, kes teab, ehk järgmine aasta kohe mitu. Tööd jagub!

Mairold Mänd,
kutseõpetaja

Valged äärekivid ja kõnniteeplaadid

Automaataia ja aialippide paigaldus uude staapi

Valge kõnnitee – kas just praktiline?

Haltuura parandamine

Välismaiste praktikute kaasamine õppetöösse

Land Art installatsioonide valmistamine

28.–29. mail viis floristi eriala tunde läbi rahvusvahelise floristikooli õpetaja ja kooli eestvedaja Aija Žagarina Lätist. Kooli pargis valmisid Land Art installatsioonid loodusest kogutud materjalidest.

Täringukivide ladumine

Pille Peterson, floristika juhtõpetaja
Svea Soomets, maastikuehituse juhtõpetaja

29.–30. augustil toimus Räpina Aianuskoolis maastikuehituse eriala praktiku Andre Kanufi õpituba, kus osalesid päevases õppes õppivad maastikuehitajad. Õpitubade teemaks oli täringukiviga mustri ladumine.

Kursuste lahing

Novembri algul toimus maastikuehituse päevastele õpilaste erialavõistlus „Kursuste lahing“. Võistlusel tuli valmis

Võistlusülesanne

ehitada kompleksülesanne, mis sisaldas kolme maastikuehituslikku komponenti: müüri, sillutist ja puidust terrassi. Ülesande lahendamiseks oli aega üks koolipäev.

Kuna võistluse eesmärk oli välja selgitada parimad, kes hakkavad edasi treenima „Noore Meistri“ võistluse jaoks, siis õiges vanuses õpilased võistlesid individuaalselt. Vanemad õpilased võtsid võistlusest osa kaheliikmelises võistkonnas.

4. novembril võistlesid ME18-41-K ja ME18-42-K ja 6. novembril võistlesid

ME17-41-K ja võistkond ME19-42-K kursusel.

Võistluse võitis individuaalarvestuses **Kerly Väinsaar**, teise koha saavutas **Ilmar Jürisaar** ja kolmanda **Leila Meister**.

Üldpunktiarvestuses üllatas esimese kursuse võistkond **Aivar Jaanus** ja **Urmas Mürksepp**, kes said kõige rohkem punkte.

Svea Soomets, maastikuehituse juhtõpetaja

Jäätmetekke vähendamise nädala viktoriin

19. novembril toimus kooli seminariruumis jäätmetekke vähendamise nädala raames viktoriin. Osa võttis peaaegu 20 õpilast nii ükski kui ka rühmaga. Kõik osalejad said õuna ja helkuri, parimatele kingiti veel lisaks purk mustsõstra moosi. Kõige keerulisem küsimus puudutas riisi valmistamiseks vajamineva vee hulka riisi tootmisest kuni lõpp-produktini välja. Ühe kilogrammi

riisi valmistamiseks kulub 5000 liitrit vett. Selline vee hulk tundus kõigile hullumeelne.

Enamus teadis, et meil läheb olmeprügi prügilatesse ladestamisele ja viimastel aastatel eelkõige põletamisele. Aga kuhu? Vot Iru soojuselektrijaama! Ka hea fakt teadmiseks on see, et juba seitsme plastipudeli taaskasutamisel saab ühe uue spordisärgi. Uurisime ka

seda, millest oleksid viktoriinist osalejad nõus loobuma. Oli tore näha, et puhtama keskkonna nimel ollakse nõus loobuma kilekottidest ja ühekordsetest nõudest. Aitäh kõigile osalejatele!

KK17-52-K

Kuidas saada maailma tipptegijaks

Aianduse eriala õpetajad osalesid Eesti Aiandusliidu poolt korraldataval Visioonikonverentsil 31. oktoobril. See toimus Tartus Eesti Rahvamuuseumis. Igal aastal on teemaks olnud ühe meie naaberriigi aiandusvaldkonna areng ja edulood. Sellel aastal tutvustasid ja jagasid oma kogemusi Leedu aiandustootjad.

Tavapärastelt anti ülevaade Aiandusliidu tegevustest ja Eesti tootjate hetkeseisust üldiselt. Kogu programmi modereeris Aiandusliidu tegevjuht Raimond Strastin. Ülevaade Eesti tootjate statistikast andis Maaeluministeeriumi asekanstler Marko Gorban.

Zofija Cironkiene, Leedu Kõõgiviljatootjate Assotsiatsiooni juht tutvustas eestlastele Leedu kõõgiviljakasvatuse hetkeseisu ja tulevikuvisioni. Leedukad

on rahul riikliku toetuspoliitikaga ja turundusvõimalustega. Eestlastel on neilt palju õppida.

Visioonikonverentsi ettekannete hulka kuuluvad alati ka Eesti tootjate edulood. Seekord tutvustati OÜ Siidrikoda rajamist, seniseid saavutusi ja tulevikuvisioni. Ettevõtte sai alguse kui 2006. aastal rajati Lõuna-Eestisse kaasaegne õunaistandik, selle kõrvale loodi 2011. aastal OÜ Siidrikoda.

Priit Pedastsaar, aiandusfirma arendusjuht ja Flexir OÜ omanik tutvustas meile juba tuttavat Click & Grow tegemisi ning saamislugu. Rahvusvaheliselt tunnustatud tooted annavad julgust teistelegi julgetele eestlastele oma ettevõtlusega alustamiseks.

Igal osalejal oli võimalus osaleda erinevate valdkondade töötubades. Puuvil-

janduse töötoa moderaatoriks oli Räpina Aianduskooli puuviljanduse õpetaja Liisi Kont.

Töötubades esinesid: iluaianduse valdkonnas Edvinas Misiukevičius, päevaliiliate aretaja, ülikooli õppejõud ja Leedu Lillesortimendi Ühingu ekspresident; kõõgiviljanduse valdkonnas Martynas Laukaitis, viienda põlvkonna põllumees, kes kasvatab erinevaid kõõgivilju ja kartulit 450 ha; puuviljanduse valdkonnas kõneles leva Stragyte, üks esimesi mahetootjaid Leedus.

ERMis toimus samaaegselt ka põllumajandusnäitus ning tootjate tutvustamine. Oli vaatamist, oli kuulamist, oli uute kontaktide loomist ning vanade uuendamist. Igaüks leidis endale midagi olulist.

Anu Käär, aianduse eriala juhtõpetaja

Sordiaretaja Kalju Kask – 90

Kes meist ei tunneks õunasorte 'Tiina', 'Krista', 'Liivika'? Neid õunu nõutakse kauplustes ja turgudel ning istikuid puukoolides ja aianduskeskustes. Pirnpuu 'Pepi' kasvab paljudes koduaedades, kuna teatakse, et see annab saaki ka ilma tolmuandja naabrusest. Istikumuudjad soovivad koos varajaste maasikatega valmivat maguskirssi 'Johan' ja tolmuandjaks teistele sortidele maguskirsipuud 'Meelika'. Kõigi nende aretajaks on pikka aega Karksi-Nuia lähedal Polli Aiandusuuringute Keskuses töötanud põllumajandusdoktor Kalju Kask, kelle sünnist möödub tänavu 13. detsembril 90 aastat. Juubilar on ikka püüelnud koostöö poole. Osa tema 35st puuviljasordist saadi ühistööna. 'Tiina' ja 'Pepi' aretati koos Polli teadusasutuse rajaja ja õunasortide looja Aleksander Siimoniga. Kolme maguskirsisordi aretamisel osales üks nõukogude-aegne tipp-poliitik Johan Eichfeld, kes aretas ka ilutaimede sorte. Aastatel 1958–1961 oli Johan Eichfeld Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimehena ühtlasi NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi esimehe asetäitja. Teatmeteoseid lugedes üllatab, et sellisel üleliidulisel ametipostil sai olla parteitu inimene. Kaks uut Kalju Kase õunasorti kannavad tema enda ja abikaasa nime – 'Kalju' ja 'Virve'. Nende kaasaretajaks on Kalju õpilane, Läti aiandusteadlane ja sordiaretaja Laila Ikase.

Kalju Kask ja Arvi Ootsing Ahjalt, kelle aias kasvab enamik Kalju aretatud sorte

Tänavune juubilar on ühtlasi usin kirjanik. Siiani ilmub temalt lugusid aiandust ja loodust kajastavates ajakirjades. Eesti Looduse tänavuses detsembrinumbris antakse talle sõna kui aasta autorile. Entsüklopeediatest leiame Kalju Kase koostatud artikleid aiandusest. Meiegi õpilased on kasutanud tema osalusel valminud õpikuid. 2010. aastal esmatrükis ilmunud raamatus „Puuviljad ja marjad Eestis“ kirjutas Kalju Kask õuna- ja pirnisortide kirjeldused ning peatüki „Vähem levinud puuviljataimi“. Eesti puuviljanduse rikastamisest uute kultuuridega sai üks Kalju lemmikteemasid, millest on ka tema 1974. aastal kaitstud doktoritöö. Selles uuritud taimi tutvustas ta koos kolleeg Robert Piiriga 1980. aastal kirjutatud raamatus „Uusi puuvilja- ja

marjakultuure“. Tänapäevaks on enamikust neist saanud tavalised asukad koduaedades. Astelpaju, ebaküdoonia, mustikas, jõhvikas ja viinapuu kasvavad nüüd aga Eestis lausa hektariste istandikena.

Kuni jalad lubasid, oli Kalju Kask koos abikaasaga suur rännumees, kes mujal nähtust ka lugejale kõitvalt jutustada mõistis. Hea võõrkeelte oskus võimaldas tal osa võtta rahvusvahelisest teadustööst kogu maailmas. Nüüd, kui tervis ei luba kodust kaugemale, on ta kirja pannud suure osa pika elu kestel kogetust eluloona. Osa sellest oli lugejale juba seni kättesaadav. Tänavuseks sünnipäevaks ilmus sellest aga põhjalikum raamat.

Jaan Kivistik

Isetehtud pelmeenid maitsevad hästi

Käesoleva aasta sügisel jagasin kolleegidega muljeid sellest, kuidas sõpruskonnaga Mikitamäel Inara Luigase kohvikus pelmeene käisime tegemas. Kuna emotsioonid olid igati positiivsed, tekkis mõte ka aianduskoolis huviliste punkt kokku panna ja õpituppa minna. Mõeldud, tehtud – 29. novembril asus üheksa tulevast pelmeenimeistrit Mikitamäe poole teele. Vastuvõtt Inara Vanavalge Kohvitarõs oli väga soe ja hubane, küünlad põlesid ning muusika mängis. Igaüks sai endale vahva lipsukesega põlle ette ja peale kätepesu algas pelmeenitegu. Inara rääkis sellest, kuidas ta üldse selle mõtte peale tuli, et oma kohvikus just pelmeene teha ja pakkuda. Selgitas ka seda, mis moodi hea taigen teha ja mida pelmeenide sisuks kasutada. Meie tegime õpituas lihataididega pelmeene, kuid valik on lai, mida iganes keegi sisuks soovib kasutada – liha, kohupiim, moos, seened, juust jne.

Taigen oli natuke plastiliini moodi ja seda ikka andis õhukeseks rullida. Peale seda tuli taignalehest välja vormida ümarad taigajupid, mille sisse hakkliha pandi. Eraldi teema on pelmeeni kokku voltimine, siingi saab mitmeid variante kasutada. Perenaine näitas ette, mida ja kuidas teha. Enamusel tuli voltimine väga hästi välja. Ja seejärel läksid pelmeenid potti keema, meie istusime kaetud laua taha ootama. Keetmine võtab tegelikult ainult mõne minuti aega ja õige pea saime oma kätetööd maitsta. Olid ikka head küll, enda tehtud ju! Peale saime panna kolme sorti kastet ja kõrvale hammus-

Inara Vanavalge Kohvitarõ pilkupüüdvad ruumikaunistused

tada maitsevaid küüslauguleivakesi. Lisaks meie endi tehtud pelmeenidele pakkus Inara proovimiseks toortatrakukeseene ja veiseliha sisuga pelmeene, need olid ka maitavad.

Laua taga istudes, head sööki maitstes ja juttu ajades tõdesid kõik osalejad, et oli hea mõte ühiselt õpituppa tulla. Sai

arutatud ka seda, et juba jaanuaris võiks koos jälle midagi põnevat teha, mõtteid selleks on!

Aitäh kõigile, kes võtsid aega, tulid ja nautisid!

Meelike Kruusamäe, infospetsialist

Fotod: K. Toom, M. Kruusamäe

Valmistumine pelmeeniteoks

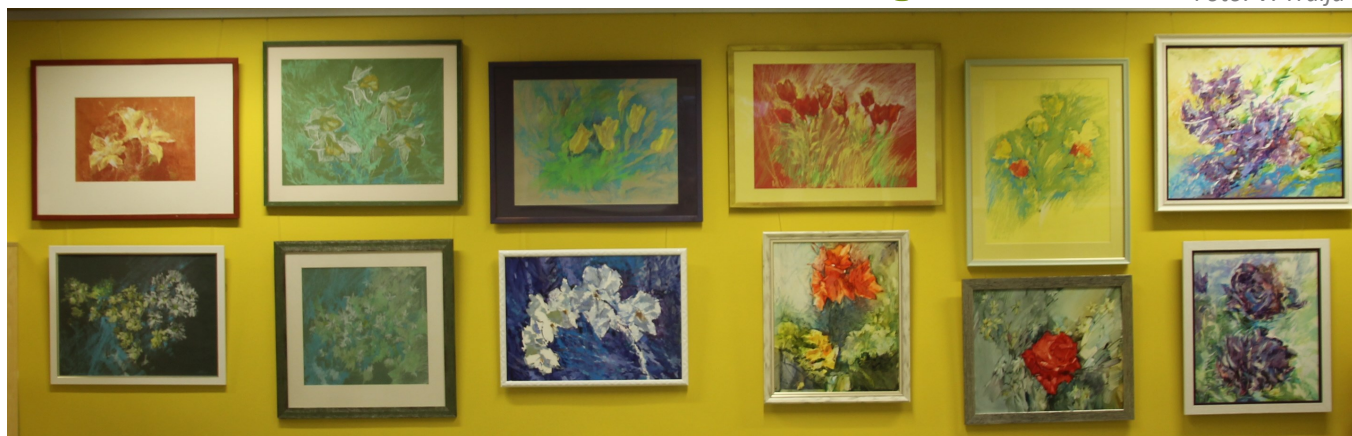
Kalle pelmeenitainast lõikamas

Pidulaud imemaitsvate omavalmistatud pelmeenidega

Udmurdi harrastuskunstniku Larisa Bökova maalide näitus-müük raamatukogus

Foto: V. Truija

Pühade tuledes
säraavad kodud,
särendab linn.
Meel on muredest lahus
õndsas jõulurahus.

Küünlavalgus
hiilib mööda tube,
istujate päid
piparkookide, kuuse lõhnas
meenub mälestusi
rõõmsaid ja häid.

Tuuli Geetsia Tšaškin, FL18-42-K

Mis tehtud ...

4.-6.11	ME kursuste lahing
7.11	Liivimaa kutsekoolide sügispäev
21.11	Lahe koolipäev
28.11	Vilistlaskogu
2.12	Kursustevaheline mälumäng
2.12	Küpsetiste konkurss
3.12	Loodusõhtu. Öösorr

... mis teoksil

11.12	Jõululaat
11.12	Jõulupidu
16.12-4.1	Õpilaste koolivaheaeg
6.1	Õppetöö algus

Maiasmokkade pidupäev

Jõulukuu esimesel päeval oli maiasmokkadel võimalus osaleda magusate küpsetiste võistlusel. Kes soovis, küpsetas koogi ja tõi raamatukokku degusteerimiseks. Võistlusele laekus kuus kooki ja üks roosikujuline maiustus, mis valmistatud küpsetatud moosist.

Küpsetised olid laual anonüümselt, ainult nummerdatud, ilma pagari nimega. Kooke maitsmas ja ühtlasi hindamas käis üle viiekümne inimese. Koos Meelikesega hääli kokku lugedes tabas meid üllatus, sest kolm kooki said võrdsest kõige enam hääli. Esikoha teenisid **Mireja Hilka** valmistatud ülimalitsev halvaakook (nr 7), **Anu Kääri** meisterdatud suus-sulav vahukoore-rullbiskviit maasikatega (nr 1) ja **Liisi Konti** küpsetatud hõrk õuna-mandli galett (nr 2). Auväärse teise koha pälvis jõulune minikook e banoffee kook (nr 6), autoriks Jaano Oras. Tunnustust ja kiidusõnu jagus Tarmo Torpile šokolaadikirsikoogi (nr 4) ja minule šokolaadikoogi eest (nr 3). Eriauhind määrati maitsvale marjarullile – roosikujulisele maiustusele, mille valmistas Moonika Siidra (nr 5).

Suur tänu kõigile hobikondiitritele ja maiasmokkadest hindajatele!

Külli Nõmmistu, ajalehe toimetaja

Fotod: M. Kruusamäe

Anu
rullbiskviit

Liisi
galett

Külli šokolaadikook

Tarmo
kirsikook

Moonika
marjarullid

Jaano
banoffee kook

Mireja
halvaakook

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suur tänu kõigile, kes lehenumbri
ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Röpina Aianduskool, Aianduse 6, Röpina 64505

Toimetajad Külli Nõmmistu, Liisi Kont Küljendaja Valdur Truija

Detsembrikuu nali

Farmer on väga rahulolematu oma töötajaga:

„Sa töötad aeglaselt, sööd aeglaselt, räägid aeglaselt, mõtled aeglaselt! Kas on üldse midagi, mida sa oskad kiirelt teha?!“

Tööline: „Jah, ma väsin väga kiiresti...“